

AUSTRUMA GAITA

AKADĒMISKĀS VIENĪBAS AUSTRUMS VALDES INFORMĀCIJA

dd

Nr. 58

2008.gada 30. decembris – 2009. gada 1.aprīlis

Austrumam 125 gadi!

Austrumieši kopā ar draugiem pie LU pēc svinīgā gadāsvētku akta

Svētki pagājuši, lai dzīvo svētki !

Austruma 125.Gada aizvadīti visnotaļ augstās tonkārtās. Kā brīnišķa prelūdiņa izskanēja vb. Andrieva Eiches gados koptā dziļi emocionālā sabiedriskā diskusija.

Paldies viņam! Dievkalpojums Svētā Jāņa baznīcā, austrumiešu un Austrumam tuvo cilvēku atdusas vietas apmeklējum parādīja mūsu cieņu – viņu piemiņai, mūsu godam!

Neapšaubāmi, Lielā sapulce Ģ123 štovētu kāpostu un ceptu desiņu aromātā noskaņoja uz labvēlīgu attieksmi pret padarīto 125 gadu garumā. Šķiet, varbūt iežūzoja idilliskai nākotnes vīzijai, jo toreiz finanšu un ekonomiskā krīze plosījās tikai ASV, tātad – aiz “dīķa”. Nu, aina ir pavisam cita. Kā teica Lielais BET – “esam pamodušies citā Latvijā!”

Svinīgā Gada svētku akta LU mazajā aulā vislielākā vērtība bija mūsu Goda biedra akadēmiķa Jāņa Stradiņa akadēmiskā runa. Tā bija lieliska prelūdiņa viņa dzīves jubilejai 10.decembrī, kurā Austrums teica pateicības un spēka vārdus, dāvinot 125.Gada svētkiem nule kā radītos pašpietiekamības apliecinājuma suvenīrus – Austruma kreklu un alus kausu.

Lielākai daļai austrumiešu patīkams pārsteigums Kanādas kopas ierosinātā Ls 5000 studiju atbalsta prēmijai Edvīnam Šnorem par veiksmīgo vēstures attēlojumu dokumentālajā filmā “PADOMJU STĀSTS”. Tas apliecināja mūsu varēšanu un spēju ziedot cēlam mērķim.

Balle kopā ar “Lauku muzikantiem” iešūpoja mūs jaunā laikā, kad vēl pabeidzama Austruma akadēmiskā vēstures grāmata un darāmi citi lieli darbi. Visi kas spēja svētdienas rītā sanāca Ģ123 uz tradicionālajām brokastīm. Svētki beigušies, lai dzīvo svētki.

P.s. Gada svētku bildes fotomākslinieka Valda Brauna redzējumā lūdzam skatīt www.austrums.lv sadaļā **austrumiešiem**, vai arī Austruma mājas datorā Ģertrūdes ielā 123

Vb. Gints Šmanis

Jānis Stradiņš

G.Liepiņš pasniedz stipendiju E. Šņorem

Draudzīgo igauņu organizāciju pārstāvji sveic Austrumu

Austruma saime pie Brīvības pieminekļa

125 gadaskārtu dievkalpojums un mirušo austrumiešu atdusas vietu apmeklēšana.

Dievkalpojums notika austrumiešiem jau ierastajā Jāņa baznīcā Rīgā. Lai arī nedaudz sarūgtināja austrumiešu zemā aktivitāte (dievkalpojumu apmeklēja 16 austrumiešu un baznīca izskatījās stipri tukša), tomēr pasākums bija izdevies. Dievkalpojums ilga apmēram 40 minūtes. Mācītājs sveica austrumiešus, teica interesentu sprediķi, kurā daudzkārt tika pieminētas Austruma vērtības, pienākumi un misija. Svinīgi sērīgs bija brīdis, kad skanot ērģeļu mūzikai, mācītājs nolasīja mirušo austrumiešu vārdus (pavisam 29) un austrumieši iededza 14 sveces (29 sveces nebija iespējams iedegt vietas trūkuma dēļ).

Katrā ziņā, lai arī austrumiešiem kā demokrātiskas un samērā liberālas organizācijas biedriem domas par dievkalpojuma nepieciešamību dalās, tomēr uzskatu, ka šis ir labs veids kā godināt mūsu mūžībā aizgājušos biedrus, jo pie katra kapa jau neaiziesi un arī Austruma mājoklī tādu noskaņu neradīt.

Pēc Dievkalpojuma austrumieši devās uz kapiem, nolikt ziedus un iedegt svecītes pie mums zināmajām austrumiešu apbedījumu vietām. Vispirms austrumieši apmeklēja Austruma, ja tā var teikt, atbalstītāju un veicinātāju K.Valdemāra, K.Barona, F.Brīvzemnieka atdusas vietas. Pēc tam mūsu ceļš veda pie pirmā Austruma vecākā atjaunotajā Latvijas valstī V.Zimīša atdusas vietas Raiņa kapos. Sekoja Brāļu kapu apmeklēšana, pieminot austrumiešus - brīvības cīņu dalībniekus, austrumiešus - LCP dalībniekus, represētos Austruma biedrus. Tad Meža kapu apmeklējums - ziedi un sveces gūla pie bijušā kara ministra J.Ducēna, Jāņa Kalniņa, prezidenta G.Zemgala un, protams, austrumieša Nr.1 Jāņa Čakstes kapa.

Pasākumam beidzoties austrumieši izklīda, lai sāktu gatavoties jubilejas lustīgajai daļai. Valdes vārdā, vēlreiz izsaku pateicību visiem, kas atrada laiku, lai piedalītos augstākminētajos pasākumos!

Austruma vecākais Dainis Špeļs

Austrumieši Jāņa baznīcā

Kapsētā

Pie Kr. Barona pieminekļa

Austrumieši pie Barona, Brīvzemnieka un Valdemāra kapu kopām

Gada sapulce Austrumā

No kreisās: E. Ķēniņš, V.P. Karnups, G.Šīmanis, D.Špeļš, A. Ančupāns, P.Špeļš audzinātājam sav. Dainim Špeļam, vecbiedru komitejas priekšsēdētājam v/b Ivaram Pavasaram, vecbiedru komitejas kasierim v/b Aigaram Reinim, kasierim sav. Ronaldam Muižniekam, mājas pārvaldniekam sav. Jānim Pērkonam un citiem austrumiešiem. Vakara galvenais uzdevums bija jaunās valdes un vecbiedru komitejas sekretāra vēlēšanas, kas arī veiksmīgi tika paveikts. Sapulcē 25 austrumieši savas balsis atdeva par sekojošu valdes sastāvu: D.Špeļš, R.Muižnieks, A.Ančupāns, E.Ķēniņš, P.Špeļš, R.Ziedonis, V.P.Karnups G.Šīmanis

Pienākot decembrim, ir laiks atskatīties uz pagājušo gadu, uz padarītajiem un nepadarītajiem darbiem, un pamazām sākt plānot nākamo gadu, ieskicējot tā galvenos vadmotīvus. A/v „Austrums” šajā ziņā nav izņēmums.

Kā jau tas bija gaidāms, lielā gada sapulce Ģertrūdes 123. namā ar pirmo piegājienu nevarēja notikt, jo klātesošo austrumiešu skaits nesastādīja pusi no kopējiem biedriem, tamdēļ sapulce tika atkārtota ar otro piegājienu. Šogad par Austruma gada sapulces vadītāju tika ievēlēts vecbiedrs Andris Anspoks un protokolēšanas uzdevumu austrumieši uzticēja savietim Edgaram Ķēniņam. Savu atskatu un vērtējumu par pagājušo gadu sniedza liela daļa Austruma amatpersonu, vārds tika dots vecākajam sav. Agrim Zihmanim,

Ziemassvētku vakars

Bija 26. decembrī, un, mums par pārsteigumu, ciemos bija www.Senzeme.LV Vecākajam dēlam Edgaram patika, ka bija seno laiku cīņas, jaunākajam zobens pats leca rokā. Sievai Līgai patika Senzemes vadītās rotaļas. Bija jaukas dāvanas Austrumam, kuras kāds reiz uzskaitīs. Bija patīkami satikt visu vecumu draudzīgas sejas. Sanāk tāda lielās ģimenes, cilts sajūta. Un tad vēl ziemsvētku vecītis – pārļaicīgs un labvēlīgs apstiprinājums šai eglītes izjūtai. Karstviņš palīdzēja tvirt kopības brīdī.

Vai būtu bijis ko darīt jaunajiem austrumiešiem, to man grūtāk minēt. Jauni latvieši ziemsvētkos iet ķekātās. Tas mums vēl priekšā. Laimes lāci vest. Kas ir pirms un pēc svētkiem? Kā tas viss iet kopā? Vai svētki pāriet svētkos, iepirkšanās uz iepirkšanos? Vai plāni pāriet darbos, sasniegumi svētkos, svētki jaunās iecerēs? Vai svētkos var satikt draudzeni? Vai kāds zina, kad būs Baltu izstāde, kur, kas to veidos, ko ar to varētu sasniegt?

Armand Bellick, word warrior

Brauciens uz EŪS senioru dienām

Austrumieši kopā ar Igaunijas prezidentu T.H. Ilvesu

29. novembrī 3 austrumieši devās uz Tartu ciemos pie EŪS uz senioru dienām. No Rīgas izbraucām pulksten 19:00 un tādēļ gala mērķis tika sasniegts tikai vēlā vakarā, kad jau pirmās dienas lielā svinēšana gāja uz beigu pusi. Tartu autoostā mūs sagaidīja viens no EŪS fukšiem un kopā ar viņu devāmies uz EŪS māju. Šoreiz mums tika atvēlētas telpas pārnakšņošanai pašā EŪS mājā, kur mēs atstājām līdzī paņemtās mantas un devāmies beidzot sasveicināties ar nama saimniekiem. Tā vārdu pa vārdam pienāca laiks, kad vajadzētu doties pie miera.

Nākošajā dienā ieturējām brokastis Tartu restorānā „Wilde” un devāmies atpakaļ uz māju, kur satikām pašu mūsu goda biedru T. H. Ilvesu, kurš bija ieradies ar savu eskortu. Protams, šis brīdis tika iemūžināts☺. Pēc tam notika EŪS biedru sanāksme, kurā

gan mēs nepiedalījāmies, bet kopīgajā bildē gan tikām iekļauti. Svinīgās vakariņas notika restorānā „Atlantis”, kur arī pasniedzām EŪS draugiem savu dāvanu.

Tā nu sagādījās, ka austrumieši ir ļoti aizņemti cilvēki, un visi bijām spiesti pēc vakariņām arī atvadīties no ciemiņiem, taču vienmēr vēlēsīmes atgriezties.

Savietis R. Ziedonis

**VB. ALEKSANDRA SPROĢA
PIEMIŅAS STIPENDIJAS FONDS**

Vb. Aleksandra Sproģa piemiņas stipendiju fonds piedāvā divas stipendijas, katru LVL 500.00 apmērā, 2009./2010. mācību gadam. Uz stipendiju var pretendēt austrumieši, kuri tagad aktīvi studē bakalaura vai maģistra grādam dzīvojošie – savas kopas valdei). Valde (ja reflektants ir jaunietis, pieaicinot audzinātāju) pievieno savu atsauksmi un pieprasījumu iesniedz Austruma fonda valdes priekšsēdim, vb. Ojāram Upatniekam līdz 2009. gada 15. martam. Stipendijas piešķiršanas termiņš ir 1. jūnijs. Piešķirto stipendiju stipendiāts saņems līdz 1. augustam.

Stipendiātam ir pienākums gada laikā pēc stipendijas saņemšanas, ziņot Austruma fonda valdei par stipendijas atbalstītā darba norisi un plāno studijas turpināt nākamajā mācību gadā.

Reflektantam jāiesniedz izpildīta pieprasījuma forma, CV un izdruka no studiju grāmatiņas Austruma valdei (ārzemēs un sekmēm. Pieprasījuma forma būs dabūjama no Austruma vecākā, sav. Agra Zihmaņa jeb Austruma fonda valdes priekšsēža, vb. Ojāra Upatnieka, pēc 1. februāra.

vb. Ojārs Upatnieks
Austruma fonda valdes priekšsēdis

Aicinājums doties pa prūšu un galindu pēdām!

Pēc brauciena pagājušā maijā ar tūrisma firmu “Impro “ uz abām Kuršu kāpu –Lietuvas un Krievijas daļām, akadēmiskās vienības “ Austrums “ vecbiedrs Jānis Barons teica : “ Kuršu kāpas mani uzrunāja. Tā kā tvēros, veldzēju acis pie dakstiņu jumtiem.“ Tā Saeimas deputāte kultūras pētniece Janīna Kursīte grāmatā “Sfumato. Nesfumato “ dokumentē mūsu 2008.gada maija brīvdienu izziņas braucienus pa senajiem prūšu ceļiem. Vecbiedrs Ainārs Dimants piemetina : “ Ejot gar universitāti pēc 1.maija svētkiem, pie ēkas tukšu pudeļu kalni. Taču kopumā redzams virziens uz pozitīvo, izpratne, ka vēsture nav sākusies ar 1945.gadu. Kaļiņingradiešiem sāk veidoties jauna vēsturiska apziņa, arī senprūši beidzot tiek pieminēti.” Vecbiedrs Ainārs Lerhis piebilst : “ Nežēlīgas lietas notiek ātri, labās ļoti lēni. “ Un vecbiedrs Ainārs Dimants turpina : “ Kaļiņingradas apgabalā redzami jauni identitātes meklējumi. Ja agrāk visur stāvēja pieminekļi Ļeņinam, tad tagad bieži - vienā pilsētas galā pieminēklis Ļeņinam, otrā pieminēklis Pēterim I. Mainās akcenti, nevis vairs – šeit bijis Ļeņins, bet šeit bijis Pēteris I. “

Šogad, samaksājot tikai Ls 160, mēs varam turpināt ekspedīciju kopā ar prof. Janīnu Kursīti pa prūšu un galindu pēdām. 11.06. – 14.06. / 2009/

Ekspedīcija uz tūristiem mazpazīstamām vietām, sekojot prūšu atstātajām pēdām, liecībām, apbedījumiem, pilskalnos, ciemos, folklorā, sadzīvē. Balti pirms pāris gadu tūkstošiem apdzīvojuši zemes no Berlīnes līdz Maskavai. Tagadējās Krievijas zemēs dzīvojušas turīgas un lielas baltu ciltis: budīni, neuri un galindi. Galindi varonīgi cīnījās pret slāvu uzbrukumiem līdz pat 12. gadsimtam, kad, nežēlīga pārspēka māktas, tika iznīcinātas pēdējās baltu *salas* tagadējā Krievzemē. Aizraujošais un zinātniskais Janīnas Kursītes stāstījums par šīm vietām liks aizdomāties ikvienam ceļotājam par kādreizējo baltu tautu varenību... Galvenās pieturas: svētceļojumu vieta *Svięta Lipka*, III reiha militārais komplekss *Wolfsschanze*, *akmens bābas Bartoszyce* ciematiņā, *Lidzbark Warminski* pils, Vārmijas un Mazūrijas muzejs *Olština*, Kopernika pilsēta *Fromborka*, *Malborkas pils*.

viesnīca, 2-3 vietīgas istabas, WC un duša (ne vienmēr numurā), brokastis

Pirmā iemaksa vienai personai Ls 25

Lūdzu pieteikties līdz 1.februārim un ieskaitīt :

Gints Šīmanis 100264-12003

LV 91HABA0551005177597

Savietis G. Šīmanis

Plānotie pasākumi Austrumā

6. janvāris	Darījumu sapulce.
13. janvāris	Viesu vakars. Juridisko zinātņu doktors Zenons Indrikovs uzstāsies ar priekšlasījumu par 1991.gada janvāra notikumiem
20. janvāris	Jaunieša Kapara Svilāna priekšlasījums „Straptautiskās studiju programmas”
27. janvāris	Draugu vakars
3. februāris	Darījumu sapulce
10. februāris	Viesu vakars. sav. J.Runguļa priekšlasījums "Aculiecinieka stāstījums par karu Gruzijā"

14.-15. februāris	Zemledus makšķerēšana Vaidavas ezerā, organizē vb. A. Dimants
17. februāris	Jaunieša Viestura Kleinberga priekšlasījums
24. februāris	Draugu vakars ar filmas „Vārdi marmorā” (par Igaunijas brīvības cīņām) skatīšanos.
3. marts	Darījumu sapulce.
10. marts	Austrumā ciemojas studentu korporācija Fraternitas Arcica
17. marts	Režisora Edvīna Šņores priekšlasījums par filmu „Padomju stāsts”
24. marts	2008/2009. gada zolītes čempionāts ar Konkordiju „Valdemārija”. Trešā kārtā Austrumā.
31. marts	Rakstnieka Jukas Rislaki priekšlasījums par savu grāmatu „Maldināšana. Latvijas gadījums”.

Pagājušie notikumi Austrumā

9. septembris	Viesu vakars. Paneldiskusija „Rīgas nākotnes vīzija – draudi un iespējas”. Uz pasakumu pavisam ieradas 33 austrumieši un septiņi viesi. Liels Paldies vb. Andrim Rozei par diskusijas vadīšanu!
16. Septembris	Darījumu sapulce Ar saviem pārskatiem uzstājās: Austruma 125. gadasvētku rīcības komitejas pr-jis sav. Mārtiņš Austruma kasieris sav. Ronalds Muižnieks sniedza kases pārskatu; Austruma audzinātājs sav. Dainis Špeļs sniedza pārskatu par jauniešiem;
23. septembris	Viesu vakars. Biedrība „Dziesmuvara” Ilggadējais biedrības priekšsēdis Ojārs Uldis Alekssis. Temata nosaukums: „Dziesmuvara 83 gados”. Viesi bija ieradušies varen kuplā skaitā, dziesmas un sarunas Austrumā nerima līdz pat trijiem naktī ☺
30. septembris	Draugu vakars Pavisam Austrumā ieradās 6 austrumieši
7. oktobris	Viesu vakars. Priekšlasījums par valsts prezidentu, austrumieti Gustavu Zemgalu. Uz Austrumu pavisam ieradās 20 austrumieši. Paldies visiem par dalību!
14. oktobris	Darījumu sapulce
21. oktobris	Jaunieša Ritvara Ziedoņa priekšlasījums " Koronārās sirds slimības"
24. oktobris	A/V "Austrums" 125. gadskārtas lielā sapulce
25. Oktobris	Austruma 125 gadasvētki!!!
28. oktobris	Atskats uz gada svētkiem. Austrumā notika neformāls atskats uz pagājušajiem gada svētkiem. Kopā bija ieradušies 9 austrumieši
4. novembris	Viesu vakars. Vecbiedra Aivara Ančupāna priekšlasījums: " Intelektuālā spēle – Kas , Kur, Kad? Notika ieskats leģendārajā tv spēlē Kas, Kur, Kad? Austrumā ieradās trīs viesi un 15 austrumieši. Viens no viņiem bija Edvīns Šņore, kas ir vesturiskās filmas : "The Soviet Story" režisors.

11. novembris	Darījumu sapulce
18.novembris	18. Novembra gājiens uz Brāļu kapiem. Pasakumā piedalījās apmēram 25 austrumieši. Liels bija prieks redzēt tos austrumiešus, kuri nenāk uz ikdienas pasakumiem Austrumā, bet kas attiecas uz jauniem rekordiem tad tas mums bus jātliek uz nākamo gadu
25. Novembris	Zolītes turnīrs kopā ar Konkordiju Valdemāriju, 2. kārtā
2. decembris	Viesojas studenšu korporācija " Imeria" Vb. Aigara Reiņa priekšlasījums " Atskats uz Ķīnas Imprasijām" Uz pasākumu ieradās kopumā 19 personas - 12 austrumieši un septiņas S! K! " Imerai" pārstāves.
9.decembris	Gada sapulce (sīkāk lasiet 4 lp)
26. decembris	Ziemassvētki Austrumā (sīkāk lasiet 4 lp)

SĒROJAM!

- 2008. gada 26.septembrī mūžībā aizgāja ilggadējā Austruma Austrālijas kopas dāmu komitejas vadītāja Biruta Juvars. Izsakām dziļu līdzjūtību viesiem draugiem un piederīgajiem.

AUSTRUMS SVEIC!

- **Vb. Andris Birkmanis 70 gadi**
- **Vb. Pēteris Mukts 60 gadi**
- **Vb.Uldis Bite 55 gadi**
- **Vb. Austris Ruņģis 60 gadi**
- **Vb. Gints Šīmanis 45 gadi**
- **Sav. Aigars Brencens 40 gadi**
- **Sav. Mārtiņš Macdonalds 30 gadi**

Sveicam Ulvi Grīnvaldu, kurš 16. novembrī saņēma Amerikas Latviešu Apvienības Atzinības Rakstu, kas piešķirts “ Par īpašiem sasniegumiem sabiedriskajā darbā, sevišķi ilgo gādību par Vašingtonas draudzes namu! ”

Izdevējs: Akadēmiskā vienība *Austrums*, reģistrācijas Nr. LV40008003170
Konts: Nr. LV39HABA000140J052764, a/s “Hansabanka”
Adrese: a/v “Austrums”, Ģertrūdes iela 123, Rīga, LV-1009, Latvija, mob. t.: 27020520
Redaktors: sav. Pēteris Špeļs un a/v “Austrums” Valde (e-pasts: pinch@tvnet.lv)